

ASSOLIR LA IGUALTAT ENTRE ELS GÈNERES I APODERAR TOTES LES DONES I LES NENES

Objectius de Desenvolupament Sostenible des d'una mirada feminista

Les dones estan discriminades a totes les esferes de la vida (pública i privada) només pel fet de ser dones, però considerar la discriminació i afavorir la igualtat de tracte no necessàriament implica fer front a les desigualtats, ni eradicar-les, ja que la desigualtat no és un problema individual, és un problema estructural i social que requereix de l'acció col·lectiva i de reacció social per a la transformació social.

Les violències contra les dones des d'un posicionament polític feminista són l'expressió més greu i devastadora de la cultura masclista. Els feminismes treballen des d'una definició àmplia de les violències masclistes. Aquestes adquireixen formes com la **violència física, sexual, psicològica, econòmica i institucional** i, en tots els àmbits: parella, familiar, laboral, social i comunitari. Els feminismes treballen des del paradigma de l'opressió de les dones i no només des del reconeixement de les dones com a víctima. El concepte d'opressió denuncia la situació estructural que afecta totes les dones, no reduint el problema de la violència masclista a un dany individual.

Per què les violències masclistes són un problema social?

La violència contra les dones és un fenomen que afecta totes les dones, és un problema social, col·lectiu i polític, i que també afecta els homes i les institucions.

Des del feminisme i des dels Drets Humans amb enfocament de gènere, les *pràctiques nocives* com el **matri-**

moni precoç, forçat i la mutilació genital femenina són considerades tipologies de violències contra la dona a l'àmbit comunitari. La llei catalana i el conveni d'Istanbul així ho reconeixen. Suposen violències de Drets Humans basades en la pertinència de les víctimes al sexe femení i al rol social que se'ls assigna com a tals. El que subjeu és el control de la sexualitat de les dones i la **subordinació de la dona** a l'home. **No tenen el seu fonament en la cultura ni en les tradicions o religions.** Es fonamenten en les desigualtats de poder entre homes i dones i en la posició de subordinació en la qual es troben les dones en relació als homes. És des d'aquest diagnòstic que s'han d'abordar les violències masclistes.

I Apoderar o apoderar-se?

El plantejament de l'ODS5 d'*apoderar les dones i nenes* parteix d'un ús instrumental del propi concepte. L'apoderament* de les dones és un procés d'**autoapoderament** que no ve donat per ningú sinó que les dones s'apoderen elles mateixes. L'apoderament té a veure amb **agència**, amb **poder de decisió**.

Per assolir l'**apoderament econòmic** de les dones, des dels feminismes es planteja **qüestionar el discurs econòmic androcèntric dominant que anteposa el mercat a la vida (la vida que mereix ser viscuda)**. L'economia feminista apel·la a la lògica de la vida davant la lògica del capital. Inclouent les **polítiques de cures** més enllà de la conciliació i el reconeixement d'aquests a nivell legal. Qüestionar les relacions de poder desiguals entre els gèneres suposa qüestionar els privilegis masculins i la naturalització de les desigualtats de les dones. Visibilitzar i trencar la profunda relació entre els **problemes econòmics de les dones i polítiques del cos** que afecten les dones.

*
Poder propi
Poder amb
Poder per a

Per a què les dones puguin participar en política* cal superar certes barreres estructurals: La persistent **divisió sexual del treball** remunerat i reproductiu, i la socialització en valors masclistes d'homes i dones, ja que estan basats en els estereotips sexistes. Eliminar la legislació, mecanismes i estructures institucionals discriminatòries, així com les pràctiques socials discriminatòries, tant en àmbits públics com privats.

A més de superar les barreres descrites a dalt, cal **recolzar les organitzacions de dones** que lluiten pel reconeixement i la garantia dels drets.

Els drets sexuals i reproductius es troben emparats en diversos Acords Internacionals, i així com la **CEDAW** és vinculant jurídicament per als governs, es reivindica que instruments com el **Pla d'Acció de la Conferència Internacional de Població i Desenvolupament d'El Caire** (1994) i la **Declaració i Plataforma per a l'Acció de Beijing** (1995) també ho siguin en favor del reconeixement, garantia i exercici dels drets sexuals i reproductius.

* Apoderament polític

El feminisme entén que les relacions desiguals de poder entre els gèneres que determina el patriarcat tenen el seu origen i fonament, precisament, en el **control de la sexualitat de les dones**. El cos de les dones, des de sempre, ha estat controlat pels homes, per les religions i pels Estats. Són cossos violentats als qui se'ls nega el plaer, se'ls imposen maternitats, sobre el que s'exerceix violència, són cossos expropiats, negant, d'aquesta manera, la ciutadania a les dones i vulnerant els seus Drets Humans.

No pot assolir-se l'apoderament de les dones ni la igualtat entre els gèneres sense el reconeixement i l'exercici ple de l'autonomia sexual de les dones.

S'aconsegueix l'ODS5 sense reconèixer els drets sexuals de les dones?

Per a fer realitat l'ODS5: *Assolir la igualtat entre els gèneres i apoderar totes les dones i les nenes*, les seves metes han de contenir el reconeixement dels **drets sexuals** de les dones i nenes com a Drets Humans, ja que són una part fonamental de l'exercici de l'autonomia i la llibertat de les dones. La **ciutadania de les dones** es construeix des de la seva autonomia sexual. Els Drets Humans de les dones inclouen el seu dret a **exercir control sobre el seu cos i decidir lliure i responsablement sobre temes relacionats amb la seva sexualitat**, incloent salut sexual i reproductiva, sense coacció, discriminació ni violència.

Legislació Catalunya

- Estatut d'Autonomia de Catalunya, juny 2006.
- Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'*Igualtat efectiva de dones i homes*.
- Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.
- Llei dels drets i oportunitats a la infància i l'adolescència, maig 2010.
- Llei 5/2008, 24 d'abril del dret de les dones a eradicar la violència masclista, abril 2008.

Legislació El Salvador

- Llei especial integral per a una vida lliure de violència per a les dones, gener 2011.
- Llei d'Igualtat, equitat i eradicació de la discriminació contra les dones, març 2011.
- Política de salut sexual i reproductiva.
- Política Nacional de les Dones.

El Salvador no ha ratificat del Protocol Facultatiu de la CEDAW.

El Salvador compta amb una de les legislacions més restrictives del món en matèria d'avortament. L'avortament no es permet ni en cas de violació, malformació fetal greu o de riscos per a la vida de la mare. S'estableix un dispositiu de vigilància als hospitals configurat per personal de la policia i de la fiscalia.

Diverses dones han estat processades, condemnades i empresonades per haver practicat un avortament. Així, 17 dones salvadorenques han rebut penes de més de 30 anys de presó.

Les 17 dones processades comparteixen el fet de ser joves, pobres i no haver tingut accés a la sanitat. Es tracta de dones que van patir un part precipitat. Es trobaven lluny d'un centre de salut i van tenir un part extra-hospitalari.

La campanya *Una flor para las 17* de la Agrupación Ciudadana por la Despenalización del Aborto Terapéutico, Ético y Eugénico s'ha convertit en un emblema de la lluita per la despenalització de l'avortament terapèutic, ètic i eugenèsic a El Salvador i a la resta del món.

Realitzat per:

COOPERACCIÓ

Amb el suport de:

Més informació a: agendessexuals.wordpress.com